

STANOVISKO VLÁDY

k návrhu poslanců Věry Kovářové, Jana Farského a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 807)

Vláda na své schůzi dne 30. května 2016 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zaujala k tomuto návrhu **neutrální** stanovisko s tím, že upozorňuje na některé níže uvedené skutečnosti, které je vhodné v rámci dalšího legislativního procesu zohlednit.

Vláda se ztotožňuje s cílem spočívajícím v usnadnění administrativních záležitostí spojených pro žadatele s udělením řidičského oprávnění a vydáním řidičského průkazu, avšak s návrhem zákona v podobě, v jaké byl předložen, nemůže vyslovit souhlas, neboť v jeho zpracování spatřuje několik problematických aspektů:

1. Návrh obsahuje změny, jejichž uvedení v život bude nezbytně vyžadovat zásahy do informačních systémů v působnosti Ministerstva dopravy a Ministerstva vnitra, včetně propojení těchto systémů, které vzhledem k jejich rozsahu a složitosti nebude možné realizovat do navrženého data nabytí účinnosti, tedy do 1. října 2016; z tohoto hlediska se pro případ přijetí návrhu jeví jako nezbytné posunutí termínu nabytí účinnosti nejméně o 1 rok.
2. Odůvodnění předloženého návrhu z hlediska rozpočtové náročnosti zamýšlených změn, které se omezuje na strohé konstatování, že vzniklé nároky je „velmi nesnadné kvantifikovat“ a že část nákladů bude kryta zvýšením správního poplatku z 50 Kč na

100 Kč v případě podání žádosti u jiného než místně příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností, je zcela nedostatečné. Navíc, pokud jde o stanovení zvláštní sazby správního poplatku pro případy podání žádosti u jiného než místně příslušného úřadu, je zřejmé, že rozdíl ve výši poplatků nepokryje ani náklady na přeposílání dokumentů mezi úřady a aby navržené změny neměly negativní dopad na veřejné rozpočty, musela by být sazba tohoto poplatku podstatně navýšena.

3. Navrhované změny jsou rovněž v některých případech nejasné, nedůsledné nebo dokonce vnitřně rozporné, a to například v těchto ohledech:
 - ve vztahu k navrhované možnosti podat žádost u jiného než místně příslušného úřadu není z procesního hlediska zcela zřejmé, jaká bude povaha úkonů činěných mezi příslušným úřadem a úřadem, u něhož bude žádost podána; s ohledem na § 44 odst. 1 správního řádu není jasné, kdy bude řízení zahájeno a zda úřad, u něhož bude žádost podána, bude moci například žadatele vyzvat k odstranění vad podání,
 - zcela nejasná je povaha úkonu spočívajícího ve vydání „potvrzení o udělení řidičského oprávnění“ žadateli o udělení nebo rozšíření řidičského oprávnění podle navrhovaného doplnění § 92 odst. 7 zákona o silničním provozu, a to ve vztahu ke stávající úpravě udělení řidičského oprávnění, k němuž podle § 129 odst. 1 uvedeného zákona dochází v případě vyhovění žádosti v plném rozsahu vydáním řidičského průkazu namísto rozhodnutí; těžko by bylo možné potvrdit udělení řidičského oprávnění, když k tomuto úkonu má dojít teprve následně a když splnění podmínek pro udělení řidičského oprávnění je nutno zkoumat ke dni, kdy k tomuto udělení dochází, tedy podle § 129 odst. 1 zákona o silničním provozu ke dni vydání řidičského průkazu; pokud by v mezidobí od přijetí žádosti do vydání řidičského průkazu vyvstala nějaká překážka, k udělení řidičského oprávnění by vůbec nemohlo dojít; v souvislosti s novým institutem „potvrzení o udělení řidičského oprávnění“ je navíc diskutabilní, zda by ohledně možnosti jeho využití měli být žadatelé, kteří by podali žádost u místně příslušného obecního úřadu, zvýhodněni oproti jiným žadatelům, kteří by využili zákonné možnosti podat žádost u jiného úřadu,
 - zatímco v § 105 odst. 1 zákona o silničním provozu má být vypuštěno písmeno e), podle něhož je jedním z údajů zapisovaných do řidičského průkazu údaj o obci obvyklého bydliště držitele řidičského průkazu na území České republiky, stanoví se tentýž údaj jako jedna z povinných náležitostí nově navrhovaného dokladu označovaného jako „potvrzení o udělení řidičského oprávnění“,
 - návrh změn, jejichž předmětem je úprava příslušnosti k provedení některých úkonů, je nedůsledný; zatímco v § 111 odst. 4 nebo § 115 odst. 3 zákona o silničním provozu má dojít k nahrazení slov „příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností“ slovy

„obecní úřad obce s rozšířenou působností, kterému byla doručena žádost jako první“, v jiných, bezprostředně souvisejících, ustanoveních (§ 111 odst. 5 a 6 nebo § 115 odst. 2 a 4) má být ponechána formulace „příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností“,

- ze systematického hlediska je nevhodně koncipováno ustanovení, podle něhož mají být využívány fotografie z informačního systému cizinců (nově navrhovaný § 122a odst. 5 zákona o silničním provozu); výčet údajů poskytovaných z tohoto informačního systému je totiž již v platném znění zákona upraven v § 122a odst. 4, a není proto důvod, aby právě pouze fotografie měla být využívána podle jiného ustanovení,
- ne zcela jasný je smysl přechodného ustanovení obsaženého v článku II předloženého návrhu, v němž má být upravena výluka z použití § 108 odst. 1 a 2 zákona o silničním provozu, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti navrhovaného zákona, ačkoliv článek I předloženého návrhu se citovaných ustanovení vůbec nedotýká; je-li smyslem tohoto ustanovení upravit povinnosti držitelů řidičských průkazů vydaných přede dnem nabytí účinnosti navrhovaného zákona, mělo by to v něm být jednoznačně uvedeno.

Předložený návrh vyžaduje podle vlády v naznačených směrech důkladnou revizi, při níž budou odstraněny rovněž některé další legislativně technické nepřesnosti.

4. Pokud jde o šíři navrhovaných změn směřujících k usnadnění administrativních záležitostí dotčených osob, bylo by možné uvažovat o rozšíření možnosti podání žádosti také například na vydání paměťové karty řidiče nebo výpisu z evidenční karty řidiče anebo o rozšíření navrhované možnosti využívání fotografií obsažených v jiných informačních systémech veřejné správy o pořizování digitální fotografie žadatele o vydání dokladu přímo úřadem, a tím o přechod na využívání fotografií v digitální podobě.